

ኢሰመጉ

የኢትዮጵያ ሰብዓዊ መብቶች ጉባዔ

ETHIOPIAN HUMAN RIGHTS COUNCIL

ኢሰመጉ የቆመው ለዲሞክራሲያዊ ሥርዓት መዳበር፣ ለሕግ የበላይነት መስፈንና ለሰብዓዊ መብቶች መከበር ነው!!
EHRCO Stands for Democracy, the Rule of Law and the Respect of Human Rights.

አስቸኳይ ጋዜጣዊ መግለጫ

የተያዙ፣ በጥበቃ ሥር ያሉና በፍርድ የታሠሩ ሰዎች ለ COVID-19 ወረርሽኝ ይበልጥ ተጋላጭ በመሆናቸው ልዩ ትኩረት ያሻቸዋል!

ሰኔ 9 ቀን 2012ዓ.ም

በኮሮና ቫይረስ የተያዘ ሰው በኢትዮጵያ መገኘቱ ከተገለጸበት ጊዜ አንሥቶ በወንጀል ተጠርጥረው የተያዙ፣ በጥበቃ ሥር ያሉና በፍርድ የታሠሩ ሰዎች ለበሽታው ይበልጥ ተጋላጭ መሆናቸውን በማስታወስ በፖሊስ ጣቢያዎች፣ በማረሚያ ቤቶችና በሌሎች ጊዜአዊ ማቆያ ሥፍራዎች የቫይረሱ ሥርጭት እንዳይከሰት የመከላከል እርምጃዎች በአስቸኳይ እንዲወሰዱ ኢሰመጉ መጋቢት 11 ቀን 2012ዓ.ም ማሳሰቡ ይታወሳል። መንግሥትም በወቅቱ በጥበቃ ሥር የነበሩና በፍርድ የታሠሩ የተወሰኑ ሰዎችን በመፍታት መልካም ጅምር ማሳየቱ አይዘነጋም።

ነገር ግን፣ አሁንም ቢሆን በመላ አገሪቱ በሚገኙ ማረሚያ ቤቶች፣ ፖሊስ ጣቢያዎችና ጊዜያዊ ማቆያ ሥፍራዎች ታሥረው የሚገኙ ሰዎች ለበሽታው ተጋላጭነታቸው እጅግ ከፍተኛ መሆኑ አልቀረም። የአስቸኳይ ጊዜ ዐዋጅን በመተላለፍ፣ በሌሎች የወንጀል ጉዳዮች ተጠርጥረው እንዲሁም በተለያዩ ክልሎች ካሉ የጸጥታ ችግሮች ጋር በተገናኘ የሚያዙ ሰዎች ቁጥር እየበረከተ ባለበት በአሁኑ ሰዓት ፍርድ ቤቶች የተመረጡ ጉዳዮችን ለማየት ካልሆነ በቀር በከፊል ዝግ መሆናቸው የተፋጠነ ፍትሕ የማግኘት መብት እንዲገደብ ምክንያት ከመሆኑ በላይ አሥር ቤቶች በሰዎች እንዲጨናነቁ በማድረግ ከባድ ሥጋት ፈጥሯል።

በቅርቡም፣ በስም ባይጠቀስም በአንድ ማረፊያ ቤት ውስጥ በተከሰተ ንክኪ ምክንያት በቫይረሱ የተያዙ ሰዎች መገኘታቸው በመንግሥት ተግልጿል። ለኢሰመጉ በሚደርሱ አቤቱታዎች መሠረት የተያዙ፣ በጥበቃ ሥር ያሉና በፍርድ የታሠሩ ሰዎች ከጠበቆቻቸው ጋር መገናኘት አልቻሉም፣ በፍርድ ቤት ተይዞ የነበረ ጉዳያቸው ለጊዜው እየታየ አይደለም። በመንግሥት የሚቀርብላቸው የምግብ ጥራት በእጅጉ በመቀነሱ ለተጨማሪ የጤና ችግሮች መጋለጣቸውን ቤተሰቦቻቸው አቤቱታ አቅርበዋል።

ኢሰመጉ ቀደም ሲል ባወጣው ጋዜጣዊ መግለጫ እንዳሳሰበው ሁሉ፣ በዋስ ተለቅቀው ጉዳያቸውን ሊከታተሉ የሚችሉ፣ በማረሚያ ቤት ቆይታቸው ከነበራቸው መልካም ባሕርይ አንፃር በአመክሮ ቢፈቱ ለማሳበረሰቡ ሥጋት የማይሆኑ፣ በዕድሜአቸው መግፋት ምክንያት ለቫይረሱ ይበልጥ ተጋላጭ ሊሆኑ የሚችሉ እንዲሁም ልዩ ልዩ የጤና ችግሮች ያሉባቸው ታራሚዎችና በጥበቃ ሥር ያሉ ሰዎች እንዲፈቱ አሁንም በድጋሚ ለመንግሥት ጥሪውን ያቀርባል።

በመደበኛ ማረሚያ ቤቶች ውስጥ ካለው የታራሚዎች ብዛት የተነሣ በአንድ ክፍል ውስጥ በርካታ ሰዎች የሚያድሩ መሆናቸው ከሚፈጥረው ሥጋት በተጨማሪ የቫይረሱን ሥርጭት ለመከላከል የወጣውን የአስቸኳይ ጊዜ ዐዋጅ ጥሰዋል በመባል የሚያዙ ሰዎች ለተለየ ዓላማ በተዘጋጁ፣ አስፈላጊ የሆኑ አቅርቦቶች ተሟልተው በማይገኙባቸው ትምህርት ቤቶችና በልዩ ልዩ ሥፍራዎች ታሥረው እንዲቆዩ መደረጋቸው ለበሽታው መስፋፋት የባሰ አስተዋጽኦ እንደሚኖረው

ኢሰመጉ ያምናል። ስለሆነም፣ የአስቸኳይ ጊዜ ዐዋጁን ጥሰዋል በመባል የሚያዙ ሰዎችን ሰብስቦ በአንድ ሥፍራ ከማሠር ይልቅ ለአጠቃላይ ማሳበረሰቡ አስተማሪ ሊሆን በሚችል ቀላል ቅጣትና ትምህርት በመስጠት መልቀቅ መልካም ውጤት እንደሚኖረው ኢሰመጉ ያምናል።

ከሌሎች አገራት የቅርብ ጊዜ ተሞክሮ ለመረዳት እንደሚቻለው በማረሚያ ቤቶች ውስጥ ሊከሰቱ ከሚችሉ ችግሮች መካከል አንዱ ታራሚዎች ለጤንነታቸው በመሥጋት ያልተገባ ድርጊት ለመፈጸም ሊነሣሁ የሚችሉ መሆኑ ነው። ለዚህም አብነት ይሆን ዘንድ የኮሮና ቫይረስ ሥርጭት አሥጊ ከሆነባቸው ከተሞች መካከል አንዱ በሆነችው ድሬዳዋ በሚገኘው ማረሚያ ቤት ግንቦት 12 ቀን 2012 ዓ.ም የተፈጠረውን ክስተት መጥቀስ ይቻላል። ለበሽታው እንዳይጋለጡ ሥጋት ያደረገባቸው ታራሚዎች አዲስ ታራሚ ለማስገባት ፈቃደኞች ባለመሆናቸው ምክንያት ከፖሊስ ባልደረቦች ጋር ግጭት ተፈጥሮ አንድ ሰው በድብደባ ከባድ ጉዳት ደርሶበታል። ስለሆነም፣ ተመሳሳይ ችግር በሌሎች ማረሚያ ቤቶች ውስጥ ተፈጥሮ ጉዳት ከመድረሱ በፊት የማረሚያ ቤቶችን፣ የፖሊስ ጣቢያዎችን እንዲሁም ሌሎች ጊዜያዊ ማቆያ ሥፍራዎችን የመሠረተ ልማት አቅርቦት ማሻሻል፣ ለታራሚዎችና በጥበቃ ሥር ለሚገኙ ሰዎችም የግንዛቤ ማስጨበጫ በቂ ትምህርት መስጠት አስፈላጊ ነው።

በመጨረሻም፣ በማረሚያ ቤቶች፣ በፖሊስ ጣቢያዎችና የተያዙ ሰዎች በጊዜያዊነት እንዲቆዩ በሚደረጉባቸው ሥፍራዎች የኮሮና ቫይረስ ወረርሽኝ ተከስቶ ከባድ ጉዳት ከመድረሱ በፊት መንግሥት የሚከተሉትን አስቸኳይ የመከላከያ እርምጃዎች በመውሰድ በጥበቃ ሥር ያሉና በፍርድ የታሠሩ ሰዎችን ሕይወት እንዲታደግ ኢሰመጉ ምክረ ሐሳቡን ያቀርባል፡-

- በጥበቃ ሥር ያሉና በፍርድ የታሠሩ ሰዎች ሰብዓዊ ክብራቸውን በሚጠብቁ ሁኔታዎች የመያዝ መብታቸው እንዲከበር፣
- የዜጎች የተፋጠነ ፍትሕ የማግኘት መብት እንዲከበር ፍ/ቤቶች ዘመናዊ የመገናኛ ቴክኖሎጂን በመጠቀም ጉዳዮችን የሚያዩበት ሥርዓት እንዲዘረጋ፣
- በፖሊስ ጣቢያዎች፣ በማረሚያ ቤቶችና በጊዜያዊ ማቆያ ሥፍራዎች በሕክምና ባለሙያዎች አማካይነት ተከታታይ ግምገማዎች በማካሄድ የ COVID-19 ሥርጭትን ለመከላከል አስፈላጊ የሆኑ ግብዓቶች የተሟሉላቸው መሆናቸው እንዲረጋገጥ፣
- የአደጋ ሥጋት ግምገማ በማካሄድ COVID-19 በማረሚያ ቤቶች፣ በፖሊስ ጣቢያዎችና በሌሎች ጊዜያዊ ማቆያ ሥፍራዎች እንዳይሠራጭ የመከላከል ሥራ እንዲጠናከር፣
- COVID-19 ያለባቸው በጥበቃ ሥር ያሉና በፍርድ የታሠሩ ሰዎች በፍጥነት ከሌሎች ሰዎች የሚለዩበትና ተገቢውን ሕክምና የሚያገኙበት ሥርዓት እንዲዘረጋ፣
- የማረሚያ ቤቶች ሠራተኞች COVID-19ን በመከላከል ረገድ ብቁ ሆነው እንዲገኙ የሚያስችል ሥልጠና እንዲሰጣቸው እንዲሁም ራስን መጠበቂያ ቁሳቁስ እንዲሟሉላቸው፣
- በጥበቃ ሥር ያሉና በፍርድ የታሠሩ ሰዎች የሚገኙበትን ሁኔታ እንዲሁም በፖሊስ ጣቢያዎች፣ በማረሚያ ቤቶችና በጊዜያዊ ማቆያ ሥፍራዎች ያለውን የ COVID-19 ሥርጭት በተመለከተ ትክክለኛና ግልጽ መረጃ በየጊዜው ለሕዝብ ይፋ እንዲደረግ።

ሁሉም መብቶች ለሁሉም!!

ኢሰመጉ በአፍሪካ የሕዝቦችና የሰብዓዊ መብቶች ኮሚሽን የታዘቢነት ቦታ አለው፤ የዓለም አቀፍ የሰብዓዊ መብቶች ፌዴሬሽን (FIDH) አባል፤ የዓለም አቀፍ ጸረ-ሥቃይ ድርጅት (OMCT) አባል፤ የምሥራቅና የአፍሪካ ቀንድ የሰብዓዊ መብቶች ተሟጋቾች ጥበቃ ኅብረት (Defend Defenders) መሥራች አባል ነው።